

**การบริหารงานกิจการนักเรียนในยุคดิจิทัลของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา***
**STUDENT AFFAIRS MANAGEMENT IN THE DIGITAL OF SCHOOLS UNDER THE
OFFICE OF THE PRIVATE EDUCATION COMMISSION IN CHACHOENGSAO PROVINCE**

นัฐพล พุกผาสุย*, เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต, ปัญญา ธีระวิทย์เลิศ

Nuttapon Phurksasuy*, Sowwanee Sikkhabandit, Panya Theerawithhayalert

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย

Doctor of Philosophy in Educational Administration, North Bangkok University, Bangkok, Thailand

*Corresponding author E-mail: nuttapon.swk@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนในยุคดิจิทัลของโรงเรียน และ 2) เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนในยุคดิจิทัลของโรงเรียน เป็นการวิจัย แบบผสมผสาน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 28 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 28 คน โดยเลือกแบบเจาะจง ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญสัมภาษณ์ เพื่อหาแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนในยุคดิจิทัล จำนวน 5 คน โดยเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนในยุคดิจิทัลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และ 2) แนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนในยุคดิจิทัลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา ใน 4 ด้าน ได้แก่ 1.1) ผู้บริหารส่งเสริมให้จัดสภาพแวดล้อมที่ดีต่อการเรียนรู้ของนักเรียน 1.2) จัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนมีระเบียบวินัย คุณธรรม และจริยธรรมต่อตนเองและสังคม 1.3) ส่งเสริมการจัดกิจกรรมจิตอาสาทั้งภายในโรงเรียนและชุมชน 1.4) จัดสภาพแวดล้อมให้ถูกสุขลักษณะ ติดตาม ดูแลภาวะโภชนาการและสุขภาพโดยรวมทั้งสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับคนในชุมชนเพื่อส่งเสริมสุขภาพอนามัยแก่นักเรียน 1.5) จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้และมีจิตสำนึกในการอยู่ร่วมกันในสังคมตามระบอบประชาธิปไตย โดยมุ่งที่การป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน และ 1.6) พัฒนาจริยธรรม คุณธรรมและวินัยนักเรียน ตลอดจนมีการคัดกรองนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ติดตาม ช่วยเหลือ และประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ: การบริหารงานกิจการนักเรียน, ยุคดิจิทัล, สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

Abstract

This research aims 1) to study the status of student affairs administration in the digital age of schools and 2) to study the approaches to student affairs administration in the digital age of schools. The research used a mixed-methodology research. The samples consisted of 28 school administrators under the Office of the Private Education Commission in Chachoengsao Province, purposively selected. The informants were 5 experts in interviews to find approaches to student affairs administration in the digital age, purposively selected. The research instruments included questionnaires and interview forms. The statistics used for data analysis included means, standard deviations, and content analysis. The research results found that 1) the status of student affairs administration in the digital age of schools under the Office of the Private Education Commission in Chachoengsao Province Overall, the level of practice is at a high level. 2) Guidelines for student affairs management in the digital age of schools under the Office of the Private Education Commission in Chachoengsao Province in 4 areas: 1.1) Administrators promote a good environment conducive to student learning. 1.2) Organize activities to promote students to have discipline, morality, and ethics towards themselves and society. 1.3) Promote volunteer activities both within the school and the community. 1.4) Create a hygienic environment, monitor and take care of nutrition and sanitation, and create cooperation between the school and people in the community to promote health and hygiene for students. 1.5) Organize activities for students to learn and have a sense of living together in a democratic society, focusing on preventing and correcting inappropriate behaviors of students, and 1.6) Develop ethics, morality, and discipline of students, as well as screen students regularly, know students individually, monitor, assist, and evaluate continuously.

Keywords: Student Affairs Management, Digital, Under the office of the Private Education Commission in Chachoengsao Province

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้บัญญัติไว้ในหมวด 4 มาตรา 22 ความเป็นมาของการศึกษาที่จะให้ผู้เรียนมีคุณภาพนั้นยึดหลักว่า ทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาได้ตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ และในมาตรา 24 ความเป็นมาของการจัดการกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา แสดงให้เห็นว่า การศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญในการที่จะพัฒนาคนให้มีความรู้ ความสามารถ และเป็นจุดหมายไปสู่การพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า ระบบการศึกษาของประเทศไทยให้ความสำคัญในการพัฒนาคน

ไทยทุกคนเป็นอันดับแรก ดังนั้น รัฐต้องจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคนไทยทุกช่วงวัยให้มีความเจริญงอกงามรอบด้าน เพื่อเป็นต้นทุนทางปัญญาในการพัฒนาทักษะ คุณลักษณะและสมรรถนะในการประกอบสัมมาชีพ ส่งเสริมให้บุคคลสามารถดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข อันจะส่งผลให้ประเทศชาติพัฒนาเจริญก้าวหน้าทัดเทียมนานาประเทศ ดังนั้น การจัดการศึกษาจึงต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้และคุณธรรม การจัดการกระบวนการเรียนรู้ต้องบูรณาการความรู้ด้านต่าง ๆ และผสมผสานสาระความรู้เหล่านั้นให้ได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา สถานศึกษาจึงต้องจัดการประเมินผู้เรียน โดยพิจารณาพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอน ตามความเหมาะสมในแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545) จากปัญหาและความท้าทายของระบบการศึกษา พบว่า การบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษายังไม่เหมาะสมและยังไม่ชัดเจนในทางปฏิบัติ อีกทั้งยังขาดการเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนของสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ส่งผลให้เกิดความสูญเปล่าและความไม่มีประสิทธิภาพของระบบการศึกษา รวมถึงปัญหาคนไทยส่วนใหญ่ยังมีปัญหาด้านคุณธรรม จริยธรรม และไม่ตระหนักถึงความสำคัญของการมีวินัย ความซื่อสัตย์ สุจริต และการมีจิตสาธารณะ กระแสการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่หลั่งไหลเข้าประเทศไทยในสังคมที่เป็นยุคดิจิทัล ส่งผลให้ค่านิยมในสังคมไทยเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว คนไทยบางส่วนไม่สามารถเลือกรับปรับใช้กับการดำเนินชีวิตประจำวันได้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552)

จากผลการวิจัยหลายสถาบันยังพบว่างานกิจการนักเรียนในสถานศึกษาระดับต่าง ๆ ยังมีปัญหาขาดการดำเนินงานที่มีคุณภาพทั้งด้านการบริหารจัดการและการดำเนินงานของผู้รับผิดชอบ งานกิจการนักเรียน สอดคล้องตามผลการวิจัยของอรสา ทรงศรี ซึ่งได้ทำการวิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พบว่า ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและผู้แทนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาพรวมมีการปฏิบัติและมีส่วนร่วมอยู่ระดับปานกลาง ซึ่งมีข้อเสนอแนะให้นำรูปแบบการบริหารกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนไปประยุกต์ใช้สถานศึกษา ควรส่งเสริมให้ผู้มีส่วนได้เสียทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่องด้วยวิธีที่หลากหลาย เหมาะสมกับบริบทและความต้องการของสถานศึกษานั้น แสดงให้เห็นว่าในการบริหารกิจการนักเรียนของสถานศึกษายังขาดการมีส่วนร่วมของผู้รับบริการอย่างแท้จริง (อรสา ทรงศรี, 2558) ประกอบกับ อติศักดิ์ กำแพงคำ ได้ทำวิจัย เรื่อง การพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการงานกิจการนักเรียน พบว่า ปัญหาการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการงานกิจการนักเรียน ได้แก่ 1) ผลการดำเนินงานกิจการนักเรียนไม่มีประสิทธิภาพ งานไม่เป็นระบบตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน 2) ครูผู้ปฏิบัติหน้าที่งานกิจการนักเรียนขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ตามขอบข่ายหน้าที่งานกิจการนักเรียนตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของโรงเรียน 3) ครูขาดการตระหนักถึงการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนอย่างจริงจัง ปฏิบัติงานล่าช้า 4) ครูขาดประสบการณ์การปฏิบัติงาน 5) ครูขาดการศึกษาดูงานกิจการ นักเรียนที่มีประสิทธิภาพ โดยสรุปแล้วปัญหาที่เกิดขึ้นกับการบริหารงานกิจการนักเรียน ประกอบด้วย 1) ขาดความต่อเนื่องของการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย 2) ขาดการดำเนินงานที่มีคุณภาพทั้งด้านการบริหารจัดการและการดำเนินงานของผู้รับผิดชอบงานกิจการนักเรียน 3) การดำเนินงานกิจการนักเรียนไม่มี

ประสิทธิภาพ งานไม่เป็นระบบ ตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน 4) ครูผู้ปฏิบัติหน้าที่งานกิจการนักเรียนขาดความรู้ความเข้าใจและขาดประสบการณ์การปฏิบัติงานกิจการนักเรียนที่มีประสิทธิภาพ (อดิศักดิ์ กำแพงคำ, 2561)

ดังนั้นเพื่อเตรียมรับกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว สถานศึกษาจึงต้องมีระบบการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ เพื่อจะพัฒนานักเรียนเป็นคนดี คนเก่งและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยจากการศึกษาขอบข่ายงานบริหารสถานศึกษา พบว่า งานที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาคนให้สมบูรณ์ขึ้น โดยเน้นการจัดการศึกษาในสถานศึกษา ได้แก่ งานกิจการนักเรียนซึ่งเป็นภารกิจสำคัญประการหนึ่งที่สถานศึกษาต้องมีการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ เพื่อสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนให้สอดคล้องกับสภาวะเศรษฐกิจ สังคม การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง สิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ประกอบกับการศึกษา งานวิจัยและแนวทางการจัดการคุณภาพทั่วทั้งองค์กร (Total quality management: TQM) พบว่า เป็นแนวทางในการช่วยเสริมสร้างศักยภาพให้แก่องค์กรในการบริการที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับยิ่งขึ้น การบริการมีคุณภาพสูงขึ้น ทำให้มีระบบการบริการมีประสิทธิภาพสร้างความพึงพอใจให้ลูกค้า

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้บริหารบางส่วนยังขาดทักษะในการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล หรือการสื่อสารผ่านช่องทางดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ ขาดนโยบายหรือกลยุทธ์ที่ชัดเจนในการพัฒนางานกิจการนักเรียนให้สอดคล้องกับยุคดิจิทัล เช่น ระบบดูแลนักเรียนผ่านแอปฯ การสำรวจข้อมูลออนไลน์ หรือกิจกรรมออนไลน์ร่วมกับชุมชน/ผู้ปกครอง และขาดทักษะด้านการใช้ระบบหรือการสร้างนวัตกรรมเครื่องมือดิจิทัลเพื่อรองรับงานกิจการนักเรียน ผู้วิจัยจึงศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนในยุคดิจิทัลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา เพื่อช่วยส่งเสริมการพัฒนางานกิจการนักเรียนให้มีคุณภาพ โดยยึดหลักการบริหารคุณภาพมาประยุกต์ใช้ในงานกิจการนักเรียนในสถานศึกษาโดยขั้นตอนที่สำคัญคือการศึกษานโยบายการบริหารคุณภาพในหน่วยงานและสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จ เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวไปประยุกต์ใช้ส่งเสริมและสนับสนุนให้การบริหารงานกิจการนักเรียนมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ มีการนำเทคโนโลยีมาช่วยพัฒนาด้านธุรกิจและแนวโน้มเทคโนโลยีจะเข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษามากขึ้น โดยเฉพาะสถานศึกษาในพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทราที่เป็นจังหวัดที่อยู่ใกล้กรุงเทพมหานคร และมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติมาก และมีแหล่งวัฒนธรรม มีระบบเศรษฐกิจที่ดี มีแหล่งสถานประกอบการมาก และมีพืชผลทางเกษตรมาก รวมถึงมีสถานศึกษาทุกระดับและมีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี แต่งานกิจการนักเรียนของสถานศึกษา ส่วนใหญ่ใช้รูปแบบเดิม ไม่มีการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการบริหารจัดการจึงน่าจะมีการใช้เทคโนโลยีมาช่วยในการบริหารจัดการของโรงเรียน ให้สอดคล้องกับยุคสมัยใหม่ที่เป็นยุคดิจิทัล

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนในยุคดิจิทัลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา
2. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนในยุคดิจิทัลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานกิจการนักเรียนในยุคดิจิทัลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. การศึกษาสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนในยุคดิจิทัลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนในยุคดิจิทัล เพื่อนำข้อมูลมาสร้างเป็นแบบสอบถาม ดำเนินการดังนี้ 1) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 28 โรงเรียน จำนวนรวมทั้งสิ้น 28 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง ซึ่งกำหนดเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม ประกอบด้วย 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 แบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ใช้เก็บข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนในยุคดิจิทัลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ได้ค่าความตรงตามเนื้อหาอยู่ระหว่าง 0.60-1.00 จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-out) กับผู้ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น ผลการหาค่าความเชื่อมั่นได้เท่ากับ 0.89 3) การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการนำหนังสือขออนุญาต พร้อมแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างก่อนนำไปวิเคราะห์ ได้แบบสอบถามตอบกลับมา คิดเป็นร้อยละ 100 4) การวิเคราะห์ข้อมูล หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ใช้เกณฑ์มาตราประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553); (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) และ 5) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. แนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนในยุคดิจิทัลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา ดำเนินการดังนี้ 1) กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง 2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสัมภาษณ์ 3) การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการติดต่อประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญ เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล โดยนำแบบสัมภาษณ์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้วยตนเอง และ 4) การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนในยุคดิจิทัลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา มีผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนในยุคดิจิทัลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา สามารถสรุปได้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลผลสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนในยุคดิจิทัลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวม (N = 28)

การบริหารงานกิจการนักเรียนในยุคดิจิทัล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านอนามัยโรงเรียน	4.17	0.30	มาก
2. ด้านประชาธิปไตย	4.10	0.35	มาก
3. ด้านส่งเสริมวินัยนักเรียน	4.22	0.28	มาก
4. ด้านระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.08	0.36	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.14	0.21	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนในยุคดิจิทัลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.14$, S.D. = 0.21) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านส่งเสริมวินัยนักเรียน ($\bar{x} = 4.22$, S.D. = 0.28) ด้านอนามัยโรงเรียน ($\bar{x} = 4.17$, S.D. = 0.30) ด้านประชาธิปไตย ($\bar{x} = 4.10$, S.D. = 0.35) และด้านระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{x} = 4.08$, S.D. = 0.36) ตามลำดับ

2. แนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนในยุคดิจิทัลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา มีแนวทางดังนี้

2.1 ด้านส่งเสริมวินัยนักเรียน ผู้บริหารควรส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมการใช้หลักคุณธรรมในการสร้างความสัมพันธ์กับการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อใช้ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีบริการข้อมูลข่าวสาร และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ควรกำกับดูแล รักษาระเบียบวินัย และความประพฤติของนักเรียนในการปฏิบัติตามแนวทางที่ถูกต้อง และสร้างวินัยในตนเองให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียน รวมทั้งส่งเสริมให้เกิดสภาพแวดล้อมที่ดีในการเรียนรู้ของนักเรียน มีการจัดอบรม นิเทศ ส่งเสริมกิจกรรมของนักเรียนให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม สร้างความตระหนักด้านความรับผิดชอบต่อสังคม จัดกิจกรรมจิตอาสาภายในโรงเรียนและชุมชน เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบต่อบ้านเมืองและท้องถิ่น

2.2 ด้านอนามัยโรงเรียน ผู้บริหารควรวางแผนกำหนดนโยบายเกี่ยวกับโรคภัย อุบัติเหตุ และสิ่งเสพติด เพื่อเป็นแนวทางป้องกันที่ชัดเจน มีการฝึกอบรมและจัดกิจกรรมให้ความรู้ ตลอดจนติดตามตรวจสอบเพื่อป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้น ส่งเสริมให้มีการอำนวยความสะดวก ช่วยเหลือนักเรียน เพื่อขจัดปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียน สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ภายในโรงเรียน โดยดำเนินการส่งเสริมสุขภาพให้นักเรียน จัดสภาพแวดล้อมให้ถูกสุขลักษณะ และเฝ้าระวังติดตาม ดูแลภาวะโภชนาการและสุขภาพิบาล มีการบริการด้านสุขภาพอนามัย ให้ความรู้ทางด้านสุขศึกษา รวมทั้งสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับคนในชุมชนเพื่อส่งเสริมสุขภาพอนามัยแก่นักเรียน ตลอดจนดูแลงานสวัสดิการนักเรียน งานส่งเสริมการศึกษาและนันทนาการ มีการพัฒนาระบบและกลไกในการดูแลความปลอดภัยให้กับนักเรียน และส่งเสริมการเชื่อมโยงฐานข้อมูลทั้งหน่วยงานภายในและภายนอก ให้สามารถแก้ไขปัญหาด้านความปลอดภัยได้อย่างทันท่วงที

2.3 ด้านประชาธิปไตย ผู้บริหารควรกำหนดนโยบาย แนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน เพื่อให้ นักเรียนสามารถดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ควรจัดสรรงบประมาณสำหรับการดำเนินงานของ นักเรียน โดยสนับสนุนการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย รวมทั้งให้คำแนะนำและแนวทางในการบริหารจัดการกิจกรรม และโครงการของนักเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนได้เข้าร่วมการอบรมหรือกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาทักษะด้านการเป็นผู้นำ เปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนสามารถแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ ควรส่งเสริมให้นักเรียนจัดทำสื่อเกี่ยวกับ ประชาธิปไตยในมุมมองต่าง ๆ ส่งเสริมให้มีการจัดการเลือกตั้งสถานักเรียนที่โปร่งใสและเป็นธรรม จัดกิจกรรมให้ นักเรียนได้เรียนรู้และมีจิตสำนึกในการอยู่ร่วมกันในสังคมตามระบอบประชาธิปไตย โดยมุ่งที่การป้องกันและแก้ไข พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน พัฒนา จริยธรรม คุณธรรมและวินัยนักเรียน รวมทั้งส่งเสริมให้จัดทำ หลักสูตรสถานศึกษาโดยการสอดแทรกการส่งเสริมประชาธิปไตย และในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อเป็นการ ส่งเสริมความรู้ด้านประชาธิปไตยของนักเรียน

2.4 ด้านระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้บริหารควรสร้างความร่วมมือภายในโรงเรียน กำหนด นโยบาย กระบวนการที่ชัดเจนและเป็นระบบในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สร้างความร่วมมือกับผู้ปกครอง โดย การจัดประชุมผู้ปกครอง เพื่อให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในกระบวนการดูแลนักเรียนและช่วยสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียน รวมทั้งทำงานร่วมกับหน่วยงานภายนอก โดยสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการจัดกิจกรรมร่วมกัน กับองค์กรที่สามารถช่วยสนับสนุนการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยมีครูที่ปรึกษา ครูประจำชั้นเป็นคณะดำเนินการ หลัก มีการประสานงานบุคลากรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องและบุคคลภายนอก เพื่อช่วยเหลือให้นักเรียนสามารถดำรงชีวิต ได้อย่างมีความสุข ควรมีการวิเคราะห์ปัญหาของนักเรียนและแก้ไขสถานการณ์ผ่านการรวบรวมข้อมูล การ วิเคราะห์ปัญหา การวางแผนและดำเนินการช่วยเหลือ รวมถึงการติดตามผลและสร้างความร่วมมือกับผู้ปกครอง ครู และหน่วยงานภายนอก ในการช่วยเหลือรายบุคคล เพื่อให้การดูแลและช่วยเหลือเป็นไปอย่างตรงจุด เป็น ระบบและรอบคอบ ตลอดจนมีการคัดกรองนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ติดตาม ช่วยเหลือ เก็บข้อมูลและส่งต่อได้ มีการร่วมประชุมหาแนวทางในการส่งเสริมสนับสนุนเป็นรายบุคคล และประเมินผลอย่าง ต่อเนื่อง

อภิปรายผล

จากการวิจัย สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนในยุคดิจิทัลของโรงเรียนสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารมีความตระหนักและเห็นความสำคัญในการบริหารงานกิจการนักเรียน ซึ่งเป็นงานของ สถานศึกษาในทุกด้าน มีการกำหนดนโยบาย กระบวนการที่ชัดเจนและเป็นระบบในการดูแลนักเรียน รวมทั้ง ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียน สร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับคนในชุมชนเพื่อส่งเสริมสุขภาพ อนามัยแก่นักเรียน ตลอดจนพัฒนาระบบและกลไกในการดูแลความปลอดภัยให้กับนักเรียนได้ทันทั่วทั้งและมี ประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ คมสันต์ สิงห์รักษ์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานกิจการนักเรียนของ โรงเรียนเอกชน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงาน

กิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก (คมสันต์ สิงห์รักษ์, 2560) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ผดุงศักดิ์ ระภาณุสิทธิ์ และพิมลพรรณ เพชรสมบัติ ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารกิจการนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานกิจการนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ผดุงศักดิ์ ระภาณุสิทธิ์ และพิมลพรรณ เพชรสมบัติ, 2566)

2. แนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนในยุคดิจิทัลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา ใน 4 ด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารส่งเสริมให้จัดสภาพแวดล้อมที่ดีเอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน จัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนมีระเบียบวินัย คุณธรรม และจริยธรรมต่อตนเองและสังคม ส่งเสริมการจัดกิจกรรมจิตอาสาทั้งภายในโรงเรียนและชุมชน จัดสภาพแวดล้อมให้ถูกสุขลักษณะ ติดตาม ดูแลภาวะโภชนาการและสุขภาพโดยรวม ทั้งสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับคนในชุมชนเพื่อส่งเสริมสุขภาพอนามัยแก่นักเรียน จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้และมีจิตสำนึกในการอยู่ร่วมกันในสังคมตามระบอบประชาธิปไตย โดยมุ่งป้องกันการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน พัฒนา จริยธรรม คุณธรรมและวินัยนักเรียน ตลอดจนมีการคัดกรองนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ติดตาม ช่วยเหลือ และประเมินผลอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุทธนา เลิศคลัง ได้ทำการวิจัย เรื่อง การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี พบว่า มีแนวการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ ดังนี้ 1) มีการประชุมวางแผน รับฟังความคิดเห็นของนักเรียนและผู้ปกครอง ผ่านทางสภานักเรียน ตัวแทนนักเรียน และตัวแทนผู้ปกครอง 2) มีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบงานกิจการนักเรียนให้ชัดเจนในรูปแบบคณะกรรมการ เพื่อติดต่อประสานงานสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานต่างๆ 3) มีการอบรม นิเทศส่งเสริมความประพฤติของนักเรียน 4) มีการกำหนดผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบให้ชัดเจน นิเทศติดตาม ครูที่ปรึกษาเพื่อทราบแนวทางการดูแลนักเรียน 5) มีการนิเทศ ติดตาม สรุปผลงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน และ 6) มีการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ (ยุทธนา เลิศคลัง, 2565) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรพัชร เกตุรัตน์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี พบว่า แนวทางการบริหารกิจการนักเรียนของเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี มีแนวทางดังนี้ 1) ควรมีการรวบรวมข้อมูลและจัดทำระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับงานกิจการนักเรียนให้ครบถ้วนตามขั้นตอน 2) ควรมีการดำเนินการในส่วนของการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบงานกิจการนักเรียนให้ชัดเจน 3) ควรมีการวิเคราะห์และจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนด้านคุณธรรมจริยธรรมเป็นประจำและต่อเนื่อง 4) ควรมีการคัดกรองนักเรียนอย่างสม่ำเสมอทุกภาคเรียน และ 5) ควรมีการชี้แจงเผยแพร่หลักการประชาธิปไตยในโรงเรียนให้เกิดขึ้นเป็นรูปธรรมชัดเจน (สุรพัชร เกตุรัตน์, 2561)

สรุปและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การบริหารงานกิจการนักเรียนในยุคดิจิทัลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา สรุปได้ว่า ผลการศึกษาสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนใน

ยุคดิจิทัลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีความตระหนักและเห็นความสำคัญในการบริหารงานกิจการนักเรียน ซึ่งเป็นงานของสถานศึกษาในทุกด้าน โดยมีการกำหนดนโยบาย กระบวนการที่ชัดเจนและเป็นระบบในการดูแลนักเรียน รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียน อีกทั้งยังมีการสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับคนในชุมชนเพื่อส่งเสริมสุขภาพอนามัยแก่นักเรียน ตลอดจนพัฒนาระบบและกลไกในการดูแลความปลอดภัยให้กับนักเรียนได้ทันทั่วถึง จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ และมีแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนในยุคดิจิทัลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา ใน 4 ด้าน อาจเป็นเพราะผู้บริหารส่งเสริมการจัดกิจกรรมให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม สร้างความตระหนักด้านความรับผิดชอบต่อสังคม จัดกิจกรรมจิตอาสาภายในโรงเรียนและชุมชน เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบต่อบ้านเมืองและท้องถิ่น จัดสภาพแวดล้อมให้ถูกสุขลักษณะ และเฝ้าระวังติดตาม ดูแลภาวะโภชนาการและสุขภาพโดยรวม ทั้งสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับคนในชุมชนเพื่อส่งเสริมสุขภาพอนามัยแก่นักเรียน โดยจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้ และมีจิตสำนึกในการอยู่ร่วมกันในสังคมตามระบอบประชาธิปไตย มุ่งที่การป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน ตลอดจนมีการคัดกรองนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ติดตาม ช่วยเหลือ และประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ การบริหารงานกิจการนักเรียนในยุคดิจิทัลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา มีการวิเคราะห์และสังเคราะห์เนื้อหา ร่วมกับการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาที่มุ่งเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันในยุคดิจิทัล จึงมีข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ดังนี้ 1) ควรศึกษาเปรียบเทียบการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดอื่น ๆ 2) ควรศึกษาความต้องการของครู นักเรียนต่อการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดอื่น ๆ 3) ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา

เอกสารอ้างอิง

- คมสันต์ สิงห์รักษ์. (2560). การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2. ใน สารนิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 10). สุวีริยาสาส์น: กรุงเทพมหานคร.
- ผดุงศักดิ์ ระภาณสิทธิ์ และพิมลพรรณ เพชรสมบัติ. (2566). แนวทางการบริหารกิจการนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี. วารสารการบริหารจัดการและนวัตกรรมท้องถิ่น, 5(4), 39-56.

- ยุทธนา เลิศคลัง. (2565). การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี. ใน สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552 - 2561). กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สุรพัชร เกตุรัตน์. (2561). การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี. ใน สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อดิศักดิ์ กำแพงคำ. (2561). การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการงานกิจการนักเรียนโรงเรียนสนธิราษฎร์วิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22. ใน สารนิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- อรสา ทรงศรี. (2558). รูปแบบการบริหารกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา. ใน ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.